

92. Viên kẹo hoan hỷ.

Hòa Thượng Phổ Quang (Thích Thiện Huệ).

Nhũ mẫu bế đứa bé đi đường, đến khi quá mệt ngủ thiếp bên đường, khi ấy có người đến cho đứa bé viên kẹo hoan hỷ, đứa trẻ tham vị ngọt bùi không màng các vật trên thân, người nọ tháo gỡ dây chuyền, anh lạc y phục, lấy đem đi sạch.

Tỳ kheo cũng vậy, tham chút lợi dưỡng nên ham đến các chốn phồn hoa huyên náo, bị giặc phiền não cướp đoạt công đức, giới bảo, anh lạc như đứa trẻ tham chút vị bị kẻ xấu cướp sạch mọi thứ.

Bình :

Điều thứ ba trong ngũ quán dạy “ phòng tâm ly quá tham đặng vi tông”, phòng hộ tâm lìa các lỗi do các mối tham phát sinh. Đa số Phật giáo đồ cho tham sắc là tội lỗi, ngoài ra tham thanh hương vị xúc đều vô tội, đây là điều ngộ nhận tai hại, đối với Phật pháp tham là gốc của tâm chúng sinh, nói khác hơn ý thức của chúng sinh bị tham chi phối, nếu hợp với tham thì ý mong muốn, nếu không hợp với tham thì ý lo là, ý tác động lên ngũ thức khi đối ngũ trần, ý thức sẽ quán sát lục lợi tìm tòi cái để tham đoạt từ ngũ trần, nên sinh khởi tham sắc cho đến tham xúc, ý thức đã là tham tất nhiên nó có thể tham bất cứ trần nào, song ưa tham sắc thường mang tiếng xấu nên thế nhân che đậy thứ tham này, còn như tham vị được coi là vô tội nên không ai buồn che đậy thứ tham vị- tham ăn này, đừng quên rằng tham sắc và vị là hai thứ đại biểu cho nhân duyên cấu thành cõi dục giới – dâm dục thuộc tham sắc và thực dục thuộc tham vị.

Phàm đã tham một trần tất cũng có thể tham các trần kia, bởi gốc tham luôn chực chờ tìm tòi mọi trần thích hợp để sinh tham dục, vì vậy mà phải “phòng tâm ly quá” tâm hay ý thức ấy phải được phòng hộ bởi nó có khả năng sinh tham, tham đắm ngũ trần sẽ sinh sân hận tranh giành, tạo tác bao vọng nghiệp đánh mất hết trí huệ từ bi và công đức, như đứa trẻ tham vị ngon mà mất mọi thứ quý báu giá trị hơn xa vị ngon kia.

Đặc tính tâm chúng sinh là tham, ngũ trần là mối sẵn của tâm tham, từ tham phát sinh hết thảy vọng nghiệp chiêu cảm nên quả khổ luân hồi sinh tử, phàm phu muôn kiếp không sao hiểu được điều này, may được nhân duyên hội ngộ Phật pháp mà được sáng tỏ, nhưng không hẳn cứ được sáng tỏ là trị được tham tâm, như người bệnh khi khám phá ra chứng bệnh không hẳn là khỏi bệnh mà cần phải gieo nhân trị liệu. Đã biết tất cả nghiệp tội đều do tâm tham gây ra, như vậy muốn hết tội ắt phải diệt tâm này đồng với diệt tham, bởi “*tội tùng tâm khởi tương tâm sám, tâm nhược diệt thời tội diệt vong*” tội từ tâm sinh phải dùng tâm sám, tâm đó diệt rồi tội diệt theo, tâm tạo tội là tham, tâm sám là tâm diệt tội, diệt tội là chấm dứt khổ tập, thành tựu đạo diệt giải thoát. Vì vậy Phật giáo đồ bất luận là tăng hay tục không phát tâm cầu giải thoát đồng với tâm cầu xuất tam giới gia hay tâm sám sẽ vẫn bị tham tâm chi phối, những người này chỉ có hình tướng xuất gia mà tâm không xuất gia nên sinh hoạt vẫn hướng đến danh văn lợi dưỡng mà không hướng đến lìa dục giải thoát, họ giống như đứa trẻ đòi vị thế gian lấy vị giải thoát.

Ngày nay đa phần Phật tử đi chùa học đạo, tăng ni xuất gia đều bằng tâm của muôn năm cũ, không hề nhận chân chính tâm ấy đã làm ta và chúng sinh đều trọn thành chúng sinh, chính vì tâm ấy mà ta mới phải tìm lối xuất gia học đạo, thay tâm ấy bằng tâm sám thì học đạo đã thành, xuất gia đã xong, bởi do tâm sám nhận ra tội gốc là tâm tham, quyết định khai trừ tâm này tận gốc rễ nhờ đó mà thành đạo diệt xuất tam giới gia, giải thoát luân hồi. Ôm khư khư cái tâm tội xưa nay không thể chống trả với tham sân được bởi nó với tham sân bất dị mà tức thị, tâm này chỉ thấy khổ tập, thay tâm này bằng tâm sám thì tự

không còn khổ tập mà đạo diệt không cầu cũng hiện. Đáng lo nhất là trong Phật giáo đồ vẫn còn tranh luận có nên phát bồ đề tâm hay không, một vấn đề lẽ ra không cần phải tranh luận mà bó buộc phải hành nếu muốn giải thoát và diệt tội, và đáng sợ hơn nữa là đại đa số ủng hộ tinh thần không cần phát tâm, vì ngã chấp không cho phép viện dẫn tâm ấy làm khó và gây trở ngại cho sự hưởng thụ ngũ dục thế gian của ngã.

Nếu không phát tâm mà chỉ chế ngự ép tâm không cho đối năm trần sinh tham dục, tâm sẽ cảm thấy mệt mỏi và nan hành vô cùng, còn như phát “tâm sám” thì “nan hành năng hành” làm được các việc khó dễ dàng như bậc đại trượng phu, không còn giống như trẻ con tham vị mất bảo vật.

Vì tham vị mà mỗi ngày trên toàn cầu có 40 tỷ con gà bị giết, họ nuôi 6 tỷ gà mái lấy hơn một ngàn tỷ trứng và giết chúng sau một năm khai thác, 6 tỷ gà trống con bị giết sau khi chào đời. Tổng cộng hơn 50 tỷ gà hy sinh cho sự thèm vị. Chỉ riêng ở Mỹ mỗi năm sát hại hơn 9 tỷ gà, 116 triệu heo, 271 triệu gà tây, 35 triệu các gia súc khác, 6 tỷ rươi cá và 64 tỷ ốc sên. Sát sinh hại mạng vô số tạo tác vô biên nghiệp tội, bảo sao thế giới không có hòa bình, con người không được an toàn và hạnh phúc, đừng quên trong số súc sinh ấy đều là quyến thuộc của chúng ta xưa nay, hãy cứu họ cứu những người gây nghiệp sát bằng sự kiên nhẫn chỉ bày họ luật nhân quả qua chính hành động gieo nhân cứu của Phật pháp, đừng chỉ cả ngày lễ lạy và chiêm ngưỡng tôn tượng bồ tát Quan Âm mà phớt bỏ sự nghiệp cứu khổ nạn của ngài, đừng để ngài đơn độc cứu độ chúng sinh nơi đời mạt pháp, chúng ta hãy làm những cánh tay của ngài. Người xuất gia như vậy sẽ thoát ly tam giới ngay trong tam giới, không cần phải tìm đến nơi nào khác, vẫn tự tại trong ba cõi mà không hề trong ba cõi, cư trần nhi bất nhiễm trần, đâu cũng là tịnh độ nên chẳng còn có chỗ để sinh về, vô sinh mới thật là vãng sinh thượng phẩm.

Tóm lại không nên coi thường tham vị hơn là tham sắc, xem ra tham sắc chỉ hại mình không hại người, tham vị mới tạo những nghiệp khủng khiếp như trên. Văn minh nhưng vô huệ nên những xứ như Na Uy, Nhật bản và Đan mạch mỗi năm đánh bắt và giết cá bừa bãi và vô số, nói gì đến những quốc gia nghèo khổ và thiếu văn minh.